Hukuk Bölümü 2012/283 E. , 2012/294 K.

- **SAĞLIK HIZMETININ YÜRÜTÜLMESI SIRASINDA MEYDANA GELDIĞI ÖNESÜRÜLEN MADDI VE MANEVI ZARARIN TAZMINI ISTEMIYLE AÇILAN DAVA**

  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14
  - 1982 ANAYASASI (2709) Madde 125

"İçtihat Metni"

Davacılar : 1- Kendi adına asaleten henüz reşit olmayan M.A.'ye velayeten babası M.D., 2- A.D.

Vekili : Av. E.Ş.

Davalılar : 1- Ankara Anonim Türk Sigorta A.Ş. (Adli Yargıda)

Vekili : Av. B.İ.

2- Dicle Üniversitesi Rektörlüğü

Vekili : Av. M.İ.

Dicle Üniversitesi Rektörlüğü (İdari Yargıda)

Vekili : Av. M.İ.

O L A Y : Davacılar vekili, 9.11.2007 tarihinde meydana gelen trafik kazası sonucunda Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesine sevk edilerek tedavisi gerçekleştirilen küçük M.A. Dönen'in sol gözünün görme yetisini yitirmesine özensiz tedavi hizmetinin yol açtığını ileri sürerek, fazlaya ilişkin her türlü talep ve dava hakkı saklı kalmak kaydıyla, M.A. için 10.000,00 TL manevi, 1.000,00 TL maddi; M.D. için 3.000,00 TL manevi, 1.000,00 TL maddi; A.D. için 3.000,00 TL manevi, 1.000,00 TL maddi olmak üzere olay tarihinden itibaren işleyecek olan yasal faizi ile birlikte, davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Dicle Üniversitesi Rektörlüğü, davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğini ileri sürerek dosyanın tefrik edilmesini talep etmiştir.

Diyarbakır 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 3.11.2011 gün ve E:2011/260 sayı ile, davalı Dicle Üniversitesi tarafınca yapılan görev yönündeki itiraz sebebiyle yargılamanın niteliği gözönünde bulundurularak HMK geçici 1. maddesi de dikkate alınarak davalı Dicle Üniversitesi Rektörlüğüne yönelik açılan davanın, iş bu davadan tefrikine karar vermiştir.

Diyarbakır 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 3.11.2011 gün ve 2011/260 esas sayılı dosyasından bu dosya tefrik edilmiş olmakla Mahkemelerinin 2011/891 Esas sayılı dosyasına kaydı yapılmıştır.

DİYARBAKIR 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 16.11.2011 gün ve E:2011/891, K:2011/1192 sayı ile, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2008/3749 Esas, 14173 Karar sayılı ilamında da belirtildiği gibi meydana gelen zararın tamamen hizmet kusurundan kaynaklandığı, bu zararın idari işlem ve eylemden kaynaklanan zararlardan olduğu, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gereğince yargılamayı yapmak yetki ve görevinin idari yargı mahkemelerine ait olduğu, tam yargı davası olarak sonuçlandırılması gerektiği anlaşıldığından, davacının davasının yargı yolu itibariyle görev yönünden reddine karar vermek gerektiği gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacılar vekili, davacılardan M.A. için 10.000,00 TL manevi, 10.000,00 TL maddi; M.D. için 3.000,00 TL manevi; A.D. için 3.000,00 TL manevi olmak üzere, tazminatın olay tarihinden işleyecek olan yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsili istemiyle Dicle Üniversitesi Rektörlüğüne karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

DİYARBAKIR 3. İDARE MAHKEMESİ: 11.1.2012 gün ve E:2011/4771, K:2012/20 sayı ile, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.10.2011 tarihinden önce idari yargı mercileri önünde açılmış bir tazminat davası bulunmadığından Kanun'un 3. ve geçici 1.maddesi uyarınca bakılmakta olan davanın idare mahkemelerince çözüme bağlanmasına olanak bulunmadığından, davanın görüm ve çözümünün adli yargı mercilerinin görevine girdiği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacılar vekili, ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 24.12.2012 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece adli yargı dosyası ile birlikte Mahkememize gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, trafik kazası geçiren davacı M.A. Dönen'in teşhis ve tedavisinin yanlış yapıldığı nedeniyle vücut bütünlüğünün zarar gördüğünden bahisle maddi ve manevi tazminat istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinde, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemelerinin bakacağı hükmüne, geçici 1. maddesinde ise, bu Kanunun yargı yolu ve göreve ilişkin hükümlerinin, Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki tarihte açılmış olan davalarda uygulanmayacağı hükmüne yer verilmiş, bu Kanunun 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin iptali amacıyla açılan davada, Anayasa Mahkemesi, 16.2.2012 tarih ve E:2011/35, K:2012/23 sayılı kararıyla; dava konusu kuralla, sadece kişinin vücut bütünlüğüne verilen maddi zararlar ile buna bağlı manevi zararların ve ölüm nedeniyle oluşan maddi ve manevi zararların tazmini konusunun kapsama alındığı ve bu tazminat davalarına bakma görevinin asliye hukuk mahkemelerine verildiği; buna göre, aynı idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararların kapsama alınmadığı; sorumluluk sebebi aynı olsa da bu zararların tazmini davalarının idari yargıda görülmeye devam edeceği; bu durumda, idarenin aynı yapı içinde aldığı kararın bir bölümünün idari yargıda bir bölümünün adli yargıda görülmesinin yargılamanın bütünlüğünü bozacağı; ayrıca iki ayrı yargı kolunda görülen davalarda, idarenin sorumluluğu, bu sorumluluğun kapsamı, idarenin tazmin yükümlülüğü konularında farklı sonuçlara ulaşabileceği; esasen idare hukukunda var olan hizmet kusuru ve kusursuz sorumluluk kavramlarının, kişilerin gördüğü zararların tazmininde kullanılan ve kişilerin idare karşısında korunma kapsamını genişleten kavramlar olduğu; idare hukukunda, idarenin hiçbir kusuru olmasa da sosyal risk, terör eylemleri, fedakarlığın denkleştirilmesi gibi kusursuz sorumluluğa ilişkin kavramlara dayanılarak kişilerin uğradığı zararların tazmin edilmesinin mümkün olduğu; özel hukuk alanındaki kusursuz sorumluluk hallerinin ise belirli konular için düzenlendiği ve sınırlı olduğu; idarenin idare hukuku esaslarına dayanarak tesis ettiği tartışmasız bulunan eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlara ilişkin davaların idari yargı yerlerinde görülmesi gerektiği; bu nedenle, yukarıda belirtildiği gibi, aynı idari eylem, işlem veya sorumluluk sebebinden kaynaklanan zararların tazminine ilişkin davaların farklı yargı yerlerinde görülmesinde kamu yararı ve haklı neden olduğunun söylenemeyeceği gerekçesiyle iptaline karar vermiştir.

Davacılar zararının, kamu idaresi olan üniversite hastanelerinde görev yapan sağlık çalışanlarının sağlık hizmetini gereği gibi yürütmediğinden kaynaklandığını; dolayısıyla, idarelerin doğan zarardan hizmet kusuru ilkesi uyarınca sorumluluğunun bulunduğunu ileri sürmüşlerdir.

Bu duruma göre, devlet hastanelerinin kamu hizmetini yürüttüğü sırada kişiye verdiği zararın tazmini istemiyle açılan bu davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevlidir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerinin görevine girdiği, idare mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Diyarbakır 3. İdare Mahkemesi'nin 11.1.2012 gün ve E:2011/4771, K:2012/20 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.12.2012 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.